

Parkinsonowcy mają "ten" problem

Z dr Jakubem Sienkiewiczem, neurologiem, konsultantem Stołecznego Stowarzyszenia Osób z Chorobą Parkinsona rozmawia Wanda Jelonkiewicz

- Jakie są najważniejsze objawy choroby Parkinsona? Czy atakuje ona przede wszystkim ludzi starszych?

- Główne objawy choroby Parkinsona związane są z ruchem. Są to: spowolnienie i zubożenie ruchu, zaburzenia równowagi i postawy ciała, sztywność mięśni. Niektórzy pacjenci mają również drżenie kończyn. Niestety, schorzenie to stwarza także inne problemy zdrowotne. Najbardziej dokuczliwe są zaburzenia funkcji autonomicznego układu nerwowego powodujące między innymi wahania ciśnienia tętniczego, zaparcia, zaburzenia funkcji pęcherza moczowego. Często u chorych współistnieje depresja i upośledzenie funkcji intelektualnych. Typowy wiek zachorowania, czyli wystąpienia pierwszych objawów, to okres między 55. a 65. rokiem życia. Czy to jest wiek osoby starszej, proponuję nie dyskutować, bo temat jest delikatny. Chcę jednak zaznaczyć, że choroba Parkinsona może równie dobrze zacząć się w wieku 30 lat, jak i po osiemdziesiątce.

- Czy schorzeniom neurologicznym towarzyszy nietrzymanie moczu?

- Nietrzymanie moczu może być wynikiem zaburzeń kontroli neuronalnej na wszystkich piętrach układu nerwowego, począwszy od mózgu. Wszystkie stany patologiczne uszkodzające mózg w sposób rozległy mogą powodować nieprawidłowości funkcji zwieraczy pęcherza moczowego. Są to takie sytuacje jak naczyniowe uszkodzenie mózgu (stan po kilku udarach lub przewlekłe zmiany niedokrwienne), wodogłowie, guz mózgu. Wśród chorób o podłożu immunologicznym najczęstszą przyczyną nietrzymania moczu jest stwardnienie rozsiane, które może uszkadzać zarówno mózg jak i rdzeń kręgowy. Schorzenia zwyrodnieniowe mózgu, na przykład choroba Alzheimera czy Parkinsona, również powodują problemy. Uszkodzenie rdzenia kręgowego, pourazowe czy na tle dyskopatii, prowadzą do upośledzenia funkcjonowania pęcherza. Po-

lineuropatie, czyli choroby uszkadzające obwodową część nerwów również przebiegają z zaburzeniami zwieraczowymi.

- Jaki odsetek Pana pacjentów skarży się na kłopoty z kontrolowaniem funkcji pęcherza moczowego?

- To zależy od konkretnych schorzeń. Wśród osób z chorobą Parkinsona czy z zespołami otepiennymi praktycznie wszyscy mają tego typu problemy. Wczesny okres stwardnienia rozsianego lub choroby dyskowej kręgosłupa sporadycznie zaburza funkcję zwieraczy czy pęcherza ale też zaburzenia czynności dolnych dróg moczowych mogą być pierwszymi objawami tych schorzeń! W okresie późniejszym tych schorzeń problemy te występują coraz częściej i niemal u wszystkich pacjentów.

- Czy ludzie mówią o problemach z pęcherzem otwarcie, czy też paraliżuje ich wstyd?

- Tak się składa, że do rutynowego postępowania lekarskiego - szczególnie w neurologii - należy zebranie informacji od pacjenta lub jego opiekunów na temat funkcji kontroli zwieraczy pęcherza moczowego. Kiedy lekarz pierwszy poruszy ten temat, zwykle chorzy nie próbują pomniejszać swoich kłopotów. Zdarzają się jednak sytuacje, kiedy to rodzina, a nie sam pacjent bardziej draży tę sprawę.

- Jak pacjenci sobie radzą z kłopotami z pęcherzem w życiu codziennym: stosują cewniki czy pieluchy dla dorosłych? Czy może wycofują się z aktywnego życia, organizując je tak, żeby toaleta była w zasięgu wzroku?

- Najczęściej stosowane są pieluchomajtki. Cewnik ma zastosowanie przy całkowitym zatrzymaniu moczu, zwykle u pacjentów z uszkodzeniem rdzenia kręgowego. Częściowe złagodzenie zaburzeń można uzyskać przy pomocy leków wpływających na unerwienie i mięśniówkę pęcherza moczowego i zwieraczy. Oczywiście objawy ze strony pęcherza sprawiają dodatkowe kłopoty niezależnie od upośledzenia sfery ruchowej. Pacjenci ograniczają

swoje wyjścia z domu, nawet jeśli ich sprawność ruchowa pozwala na poruszanie się po mieście.

- Czy dolegliwości ze strony pęcherza dodatkowo pogarszają stan chorych neurologicznie?

- Zaburzenia funkcji dolnych dróg moczowych są czułym wskaźnikiem funkcji układu nerwowego. Neurolog uwzględnia je w kontekście całego zespołu objawów. Daje to istotne informacje diagnostyczne i pomaga w podjęciu decyzji dotyczących sposobu leczenia.

- Jakie są cele Stołecznego Stowarzyszenia Osób z Chorobą Parkinsona?

- Przede wszystkim zajmuje się ono rozpowszechnianiem informacji o tej chorobie w postaci biuletynów i poradników oraz wymianą własnych doświadczeń podczas spotkań pacjentów. Zorganizowanie Stowarzyszenia zmobilizowało wielu chorych do aktywności, co ma korzystne znaczenie dla przebiegu choroby. Z czasem Stowarzyszenie zajęło się organizacją prelekcji dla pacjentów i ich bliskich o istocie choroby Parkinsona, o rehabilitacji ruchowej i pomocy lekarskiej i pielęgniarskiej w domu. Zdobywa na to fundusze od różnych sponsorów.

- Słyszałam, że dokładnie Pan oddziela pracę lekarza od działalności artystycznej. Ale obserwowałam wielokrotnie, że dla zwykłych ludzi kontakt z kimś, kto należy do świata mediów, jest ogromnym przeżyciem. Czy więc to, że zdobył Pan popularność jako lider zespołu "Elektryczne Gitary", dzięki piosenkom znanym wielu Polakom, pomaga w kontaktach z pacjentami? Czy łatwiej jest im mówić o sobie lekarzowi, który po pracy zdejmuje biały kitel i bierze do ręki mikrofon?

- Nie oddzielam dokładnie estrady od medycyny, ponieważ są to zajęcia bardzo zbliżone do siebie. Jak słusznie Pani zauważyła, im bardziej pacjentom podobają się piosenki, tym łatwiej jest ich leczyć.

- Dziękuję Panu za rozmowę.